

Chemicus **Simon Rozendaal** leest over massale ontmanning en vraagt waarom dit geen **misdad tegen de menselijkheid mag heten**

Tahsin Agha was een van de laatste eunuchen aan het hof in Istanbul. Hij werd eind negentiende eeuw geboren in wat we nu Ethiopië noemen. Zijn moeder werd voor zijn ogen vermoord door slavenhandelaars, vertelde hij aan een Turkse journalist.

‘Ze namen me mee naar een open plek, waar ze mijn benen strak aan een paal vastbonden. Ze duwden een prop stevig in mijn mond. Ik voelde de vreselijkste pijn in mijn leven, maar schreeuwde niet. Zodra ze me ontmand hadden, gooiden ze hete olie over me heen om koudvuur te voorkomen. Het verbaast me nog steeds dat ik niet ben doodgegaan of gek geworden van de pijn.’

De Franse graaf Raoul du Bisson was in 1863 toeschouwer bij een Ethiopische castratie. ‘De kleine, hulpeloze gevangene of slaaf wordt op een operatietafel gelegd, zijn hals wordt vastgezet met een aan de tafel bevestigde beugel, zijn benen worden gespreid en zijn enkels vastgemaakt aan ijzeren ringen, twee assistenten houden elk een arm vast. De castrateur grijpt vervolgens het penisje en het scrotum vast en snijdt ze met één haal van een scherp scheermes af.’

Door de operatie ligt het schaambeentje bloot. In de urinebuis wordt een korte bamboebuis gestoken, de wond wordt dichtgesmeerd met een bloedstelpend middel en het jongetje dat nooit man zal worden, gaat tot zijn nek in heet zand want dat garandeert de beste genezing. De Franse graaf schatte de sterfte bij volledige castratie tussen de 30 en 90 procent.

Onlangs was in de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties discussie over wat nou ‘de ernstigste misdad tegen de menselijkheid’ is. Volgens veel landen de (door westerse landen uitgevoerde) transatlantische slavenhandel. Westerse landen, waaronder Nederland, onthielden zich van stemming. Andere landen boos.

Tja. Ik lees ‘Abd - de geschiedenis van slavernij en slavenhandel in de islamitische wereld’ van historicus, arabist en journalist Justin Marozzi uit 2025 en moet om de paar bladzijden aan de beademing. Hallo daar Verenigde Naties, is het massaal ontmannen van zwarte jongetjes geen misdad tegen de menselijkheid dan?

Gedurende anderhalf millennium hebben islamitische hoven jongetjes uit de leeftijd van zes tot twaalf ontmand, om hen als harem- of moskeebewakers in te zetten. Nog in 1903 had de Turkse sultan 194 Afrikaanse eunuchen in dienst. Arabieren en Turken zelf werden niet gecastreerd, dat gebeurde bovenal bij zwarte Afrikanen op wie in de moslimcultuur volgens Marozzi van oudsher wordt neergekeken.

Van de profeet Mohammed mocht castratie overigens niet. ‘Wie een slaaf castrereert, hem zullen we castreren’ (een Hadith). Maar Arabische en later Turkse heersers hadden niet genoeg aan één vrouw, ze wilden een harem en dus eunuchen als bewakers. Ze hielden schone handen door de ontmande slaven bij ongelovigen te bestellen.

Sudan alleen al leverde in de negentiende eeuw jaarlijks 3800 eunuchen aan het Ottomaanse hof. Volgens de Franse graaf kwamen er jaarlijks 35.000 Soedanese jongetjes om het leven bij de operatie. Ook uit andere Oost-Afrikaanse landen werden ze gehaald. Snelle rekensom: honderdduizenden jongetjes zijn bij de ontmanning gestorven.

Voor ik word beschuldigd van islamofobie, Turken en Arabieren voeren weliswaar de ranglijst aan maar ook in Italië lieten arme gezinnen hun zoon ontmannen, in de hoop dat deze als operazanger de kost kon verdienen. De misselijkmakende praktijk is vermoedelijk bij de Babyloniërs, Assyriërs en Perzen ontstaan en in China was het vierduizend jaar geleden al een alternatief voor de doodstraf.

In 2008 bezocht ik voor dit weekblad een eunuchmuseum annex kerkhof in Peking. Qua museum was het drie keer niks. Wat grafmonumenten, foto’s van de potjes met penis en testikels (‘de drie diamanten’) die eunuchen bij zich droegen. Het mes, een blote man met lege schaamstreek. Een foto van Sun Yaoting, de laatste Chinese eunuch, die in 1969 overleed.

De laatste zwarte Turkse hoofdeunuch, Fahreddin Agha, stierf in 1977. De laatste Italiaanse castraat, Alessandro More-schi (hij zong nog in het koor van de Sixtijnse kapel) blies in 1922 zijn laatste adem uit. Van alle landen die deze misdad tegen de menselijkheid pleegden ging Saudi-Arabië, waar zwarte eunuchen de moskeeën van Mekka en Medina bewaakten, het langst door. Daar werden in 1984 nog eunuchen aangenomen. De laatste zou volgens een Saudische krant in 2022 nog in leven zijn.

Het museum had een foto van een blote man met lege schaamstreek